

POSTANOWIENIE

Dnia 21 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Przesławski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Adam Tomczyński

ławnik SN Anna Lichy

Protokolant Katarzyna Wojnicka

przy udziale prokuratora Prokuratury Okręgowej w G. R.W.

w sprawie M. M.

po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej na posiedzeniu w dniu 21 lipca 2020 r.,
zażalenia wniesionego przez obwinionego od postanowienia Sądu Dyscyplinarnego
przy Prokuratorze Generalnym z dnia 24 lutego 2020 roku, sygn. akt PK I SD (...),
obniżającego M. M. – prokuratorowi Prokuratury Okręgowej w G., wynagrodzenie
do wysokości 80% na czas zawieszenia w czynnościach służbowych
na podstawie art. 437 § 1 kpk w związku z art. 171 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia
2016 r. Prawo prokuraturze

postanawia:

- 1. odmówić wstrzymania wykonania postanowienia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 24 lutego 2020 roku, sygn. akt PK I SD (...);**
- 2. utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 24 lutego 2020 roku, sygn. akt PK I SD (...);**
- 3. kosztami postępowania dyscyplinarnego odwoławczego obciążyć Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 15 stycznia 2020 r. Prokurator Okręgowy w G. wystąpił do Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym o obniżenie do wysokości 70% wynagrodzenia M. M. - prokuratorowi Prokuratury Okręgowej w G., który z dniem 23 grudnia 2019 r. postanowieniem Prokuratora Okręgowego w G. nr (...)/2019 z dnia 23 grudnia 2019 r. zmienionego zarządzeniem z dnia 15 stycznia 2020 r. został zawieszony w czynnościach służbowych, w związku z wydaniem wobec niego uchwały Sądu Dyscyplinarnego z dnia 22 grudnia 2019 r., zezwalającej na pociągnięcie ww. do odpowiedzialności karnej za przestępstwo z art. 178a § 1 kk.

Postanowieniem Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z 24 lutego 2020 r. o sygn. PK I SD (...) obniżono prokuratorowi M. M. wynagrodzenie do wysokości 80% na czas trwania zawieszenia w czynnościach służbowych.

Powyższe rozstrzygnięcie zostało zaskarżone w całości przez obwinionego M. M. Postanowieniu Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym obwiniony zarzucił rażąco niewspółmierność. Podnosząc powyższe, wniósł o zmianę postanowienia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym poprzez odstąpienie od zawieszenia wynagrodzenia względnie możliwie najniższe obniżenie jego wysokości.

Wnioskiem z dnia 1 kwietnia 2020 roku obwiniony M. M. wniósł o wstrzymanie wykonania zaskarżonego postanowienia do czasu jego uprawomocnienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie wywiedzione przez obwinionego nie zasługiwało na uwzględnienie, co doprowadziło do konieczności utrzymania w mocy zaskarżonego postanowienia.

Zgodnie z art. 152 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze w przypadku gdy prokurator został zawieszony w czynnościach, Sąd

Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym, na wniosek przełożonego dyscyplinarnego, może obniżyć do 50% wysokość wynagrodzenia prokuratora na czas trwania tego zawieszenia. Rozwiązanie przyjęte przez ustawodawcę wskazuje na związek jaki występuje pomiędzy zawieszeniem w czynnościach, a obniżeniem wynagrodzenia prokuratora. Przepis art. 152 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze wprost stanowi, że decyzja o obniżeniu podejmowana jest każdorazowo przez właściwy sąd dyscyplinarny do określonej granicy 50% wynagrodzenia. W ocenie Sądu Najwyższego można stwierdzić, że obniżenie wynagrodzenia pełni represyjną funkcję uzupełniającą, wobec zabezpieczającej funkcji zawieszenia w czynnościach zawodowych (tak także postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 maja 2019 roku, II DSI 4/19, Legalis nr 1942167). Funkcja represyjna przejawia się w tym, że obniżone zostaje wynagrodzenie, a więc prokuratora dotyka określona dolegliwość ekonomiczna. W konsekwencji także, obniżenie wynagrodzenia w połączeniu z zawieszeniem w czynnościach wypełniać ma względem obwinionego określoną rolę wychowawczą.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego podnosi się, że: „ograniczenie uposażenia ma za zadanie realne zwiększenie dolegliwości zastosowanego środka dyscyplinarnego. Represyjność obniżenia wynagrodzenia, wzmacniając funkcję zabezpieczającą i wychowawczą zawieszenia, ma bowiem wzbudzić refleksję nad nieodpowiedzialnym zachowaniem obwinionego poprzez ekonomiczne oddziaływanie i skłonić go do przestrzegania porządku prawnego. Ponadto, środek ten ma za zadanie zadośćuczynić Skarbowi Państwa brak aktywności zawodowej zawieszonego prokuratora, z drugiej zaś strony – zapewnić obwinionemu prokuratorowi materialne środki do egzystencji” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2019 roku, II DO 7/19).

W uzasadnieniu rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji, sąd ten wskazał, że „pozostawienie prokuratorowi M. M., wynagrodzenia w pełnej wysokości, wobec nieświadczenia przez niego pracy, w okresie zawieszenia w czynnościach służbowych, byłoby niezasadne” (s. 3 uzasadnienia postanowienia Sądu Dyscyplinarnego dla Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym z dnia 24 lutego 2020 roku, PK I SD (...)). Sąd obniżając wynagrodzenie prokuratora M. M. do

wysokości 80% wynagrodzenia uwzględnił przedstawioną przez obwinionego sytuację osobistą.

Także w wywiedzionym w niniejszej sprawie środka zaskarżenia prokurator M. M. odwołał się do swojej trudnej sytuacji rodzinnej, wskazując miesięczne koszty jakie ponosi, w szczególności w związku z wychowaniem małoletniego syna. W dalszej części skarżący opisał przebieg kariery zawodowej, w tym nienaganność dotychczasowej służby. Skarżący argumentował, że zachowanie będące przedmiotem toczącego się wobec niego postępowania, było jednorazowym ekscesem, niemającym związku z wykonywaniem czynności służbowych, co wskazuje jego postawa po popełnieniu zarzucanego mu czynu, w tym przyznanie się do winy. Skarżący podniósł, że poniósł już znaczące konsekwencje swojego zachowania. To wszystko w ocenie prokuratora M. M. uzasadniało zarzut rażącej niewspółmierności orzeczonego wobec obwinionego obniżenia wynagrodzenia.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego podnosi się, że decyzja o obniżeniu wynagrodzenia powinna uwzględniać jedynie przesłanki odnoszące się do czynu będącego przedmiotem oceny oraz związanego z tym czynem zachowania obwinionego. Sąd Najwyższy w niniejszym składzie podziela ten pogląd. W ocenie Sądu Najwyższego sytuacja rodzinna, zdrowotna czy majątkowa obwinionego pozostaje bez znaczenia dla oceny o stopniu obniżenia wynagrodzenia (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 15 września 2006 roku, sygn. akt SNO 48/06, Legalis nr 518672). Sąd Najwyższy podkreśla, że przy obniżeniu wynagrodzenia prokuratora w sytuacjach wskazanych w niniejszej sprawie, zasadnicze znaczenie ma odniesienie się do okoliczności dotyczących zarzucanego mu czynu i jako takie, jedynie one mają znaczenie dla wysokości obniżenia wynagrodzenia prokuratora.

W ocenie Sądu Najwyższego o rażącej niewspółmierności wymierzonego środka w postaci obniżenia wynagrodzenia można by było mówić jedynie w przypadku, kiedy dysproporcja jest widoczna *prima facie* (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2019 roku, II DSI 16/18, Legalis nr 1879382). W wyroku z dnia 5 czerwca 2019 roku Sąd Najwyższy zasadnie zauważył, że: „rażącą niewspółmierność kary lub środka karnego należy (...) wiązać ze skalą,

natężeniem tej niewspółmierności, a nie z jej oczywistym charakterem. Określenie <<niewspółmierność>> oznacza <<brak proporcji, odpowiedniości między czymś a czymś>>. Chodzi tu więc o ocenę zachowania przez sąd proporcji pomiędzy wymiarem kary a okolicznościami, które miały wpływ na to rozstrzygnięcie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2019 roku, II DSS 9/18, Legalis nr 1949255).

W niniejszej sprawie do takiej dysproporcji nie doszło, co uzasadnia jedynie prawidłowość postępowania sądu pierwszej instancji. Nie można także pominąć tego, że obniżenie wynagradzania jedynie o 20% w przypadku zawieszenia prokuratora w wykonywaniu czynności służbowych nie może być rozpatrywane w kategoriach rażącej niewspółmierności, w szczególności biorąc pod uwagę także zarzucany przez obwinionego delikt dyscyplinarny, który wypełnia jednocześnie znamiona umyślnego czynu zabronionego stypizowanego w kodeksie karnym.

Mając na uwadze powyżej podniesione okoliczności, Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.